

Europejskie plany odbudowy: krajowe cele – wspólne wyzwania

Maciej Bukowski, Karolina Marszał, Zofia Wetmańska

09.02.2021

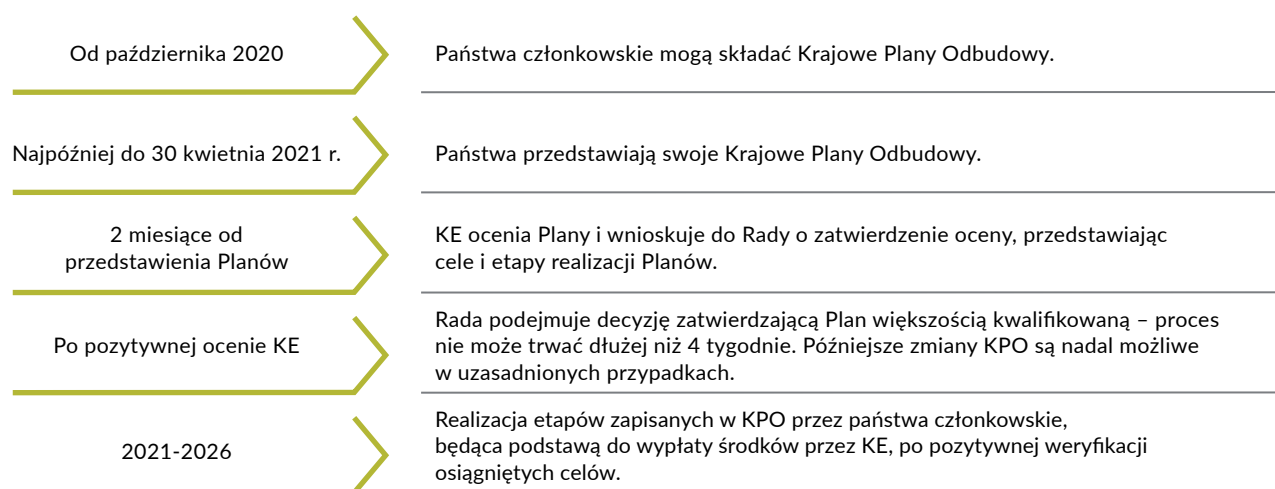
Wprowadzenie

Prace nad polską wersją Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) toczą się już od trzeciego kwartału 2020r. Jednak ze względu na przyjęty przez rząd tryb przygotowywania dokumentu, jego szczegóły nie zostały dotąd udostępnione opinii publicznej. W oczekiwaniu na publikację projektu KPO i rozpoczęcie konsultacji społecznych, warto zweryfikować, na jakim etapie zaawansowania są Plany Odbudowy innych państw Unii Europejskiej, oraz jak poradziły sobie one z przygotowaniem strategii wyjścia z kryzysu po pandemii COVID-19. Mając na uwadze, że wszystkie państwa UE mierzą się w bardzo krótkim czasie z podobnym wyzwaniem, doświadczenia tych krajów, które są dziś najbardziej zaawansowane w przygotowaniu KPO mogą być przydatne dla państw, w których proces ten się przedłuża.

1. Prace nad KPO w krajach UE – stan obecny

W ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Recovery and Resilience Facility), państwa członkowskie UE mogą liczyć na wsparcie w formie dotacji (312,5 mld EUR) oraz pożyczek (360 mld EUR) przeznaczonych na przeprowadzanie dogłębnych reform oraz realizację wspólnych priorytetów UE. Warunkiem otrzymania funduszy przez dany kraj jest przedłożenie Komisji Europejskiej do 30 kwietnia 2021 roku dokumentu, Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, zawierającego opis planowanych przez rząd reform i inwestycji wpisujących się w ramy uzgodnione między Komisją a państwami członkowskimi jesienią 2020.

Schemat 1. Harmonogram tworzenia Krajowych Planów Odbudowy

Źródło: Opracowanie Własne WiseEuropa na podstawie danych Komisji Europejskiej

Poziom zaawansowania prac nad KPO różni się pomiędzy poszczególnymi państwami Unii Europejskiej. Według stanu na 05.02.2021 jedynie jedenaście członków UE przedstawiło na publicznie dostępnych stronach internetowych teksty swoich dokumentów (Tabela 1), a [jednocześnie najnowsze doniesienia z KE wskazują, że już 18 państw przedstawiło Komisji swoje Plany Odbudowy](#). W części z nich dokumenty te zostały także poddane konsultacjom społecznym, rozmowom z interesariuszami oraz negocjacom z Komisją Europejską. Są one najbardziej dopracowywane i oczekują obecnie na ostateczne zatwierdzenie przez rządy państw członkowskich, a następnie ocenę Komisji Europejskiej. Natomiast pozostałe państwa albo nie udostępniły publicznie projektów Krajowych Planów Odbudowy, albo proces ich przygotowywania wciąż trwa, znajdując się obecnie albo w fazie roboczych negocjacji z Komisją Europejską albo konsultacji społecznych.

W chwili obecnej najbardziej zaawansowanymi Planami dysponują te państwa, które jak Czechy, Niemcy i Francja, określiły swoje strategiczne kierunki odbudowy stosunkowo wcześniej, przy okazji pierwszej fali pandemii COVID-19, opierając się przy tym w dużej mierze na planach rozwojowych przygotowywanych jeszcze przed kryzysem. Umożliwiło to wczesne uruchomienie zasobów administracyjnych niezbędnych nie tylko do sprawnego przygotowania projektów KPO oraz rodzi nadzieję na ich dobre wdrożenie po ocenie przez Komisję i zatwierdzeniu Radę Europejską. Najmniej zaawansowane są te państwa, które – jak Polska – przystąpiły do opracowywania tekstów krajowych Planów dopiero jesienią 2020, po ogłoszeniu harmonogramu prac przez Komisję, a przy tym nie dysponowały gotowym materiałem umożliwiającym im szybkie opracowywanie tekstu KPO na bazie wcześniejszych krajowych przygotowań strategicznych.

Tabela 1. Status Krajowych Planów Odbudowy

Państwo	Status	Data	Link do KPO
Bułgaria	Upubliczniona treść dokumentu	Październik 2020	https://nextgeneration.bg/upload/36/Bulgaria_Recovery_and_Resilience_Plan_ENG.pdf
Czechy	Upubliczniona treść dokumentu. Pod koniec lutego ostateczne zatwierdzenie przez rząd.	Październik 2020	https://www.vlada.cz/assets/urad-vlady/poskytovani-informaci/poskytnute-informace-na-zadost/Vychodiska-NP-obnovy.pdf
Francja	Zaprezentowana ogólna strategia odbudowy, na podstawie której przygotowany zostanie KPO zgodne z wytycznymi UE	<i>Strategia odbudowy:</i> Wrzesień 2020	FR: https://www.tresor.economie.gouv.fr/Articles/926304d1-725d-460e-9341-539298a8dbba/files/1fb207b6-9c97-44ec-988e-cad25c27927d (ogólna strategia odbudowy) Skrót (ENG): https://www.tresor.economie.gouv.fr/Articles/6d1ad9be-1ac4-4088-9b02-c1ce0ccef988/files/5c419c24-a340-47ea-b47a-e8cd63ecf977
Grecja	Upubliczniona treść dokumentu	Listopad 2020	http://www.opengov.gr/minfin/wp-content/uploads/downloads/2020/11/Greece-RRP-EN-1.pdf
Hiszpania	Upubliczniona treść dokumentu	Październik 2020	https://www.lamoncloa.gob.es/lang/en/presidente/news/Documents/2020/20201007_RecoveryPlan.pdf
Łotwa	Upubliczniona treść dokumentu. KPO zostanie przekazany do zatwierdzenia przez rząd w lutym 2021.	Prace rozpoczęte w sierpniu 2020. KPO: Styczeń 2021	https://www.esfondi.lv/atveselosanas-un-noturibas-mehanisms
Niemcy	Upubliczniona treść dokumentu. Draft KPO powstał na podstawie przygotowanej wcześniej ogólnej strategii odbudowy.	<i>Strategia odbudowy:</i> Czerwiec 2020 KPO: Styczeń 2021	https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/EN/Downloads/2021-01-13-german-recovery-and-resilience-plan.pdf?__blob=publicationFile&v=4
Portugalia	Upubliczniona treść dokumentu	Październik 2020	https://www.portugal.gov.pt/download-ficheiros/ficheiro.aspx?v=%3d%3dBQAAAB%2bLCAAAAAAABAAzNDAzNgMAAf%2fsQUAAAA%3d
Rumunia	Upubliczniona treść dokumentu. Poprawki zostaną naniesione do końca lutego 2021.	Listopad 2020	https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2020/11/587f2474d66bdf5f222009242d23f292.pdf
Słowacja	Upubliczniona treść dokumentu	Grudzień 2020	https://www.mfsr.sk/sk/media/tlacove-spravy/predstavujeme-dalsie-detaily-planu-obnovy.html#collapse-354491612186869227
Słowenia	Upubliczniona treść dokumentu	Wrzesień 2020	http://cer-slo.si/e_files/news/Marjana_Dermelj.pdf (the entire online document has not been identified)
Włochy	Upubliczniona treść dokumentu	Styczeń 2021	Część 1: http://documenti.camera.it/leg18/dossier/pdf/DFP25_parte_1.pdf?_1612192765725 Część 2: http://documenti.camera.it/leg18/dossier/pdf/DFP25.pdf?_1612192767212
Brak publicznie dostępnych projektów KPO	Austria, Belgia, Chorwacja, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Holandia, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Malta, Polska, Szwecja, Węgry		

Źródło: Opracowanie Własne WiseEuropa

2. Wady i Zalety dostępnych projektów KPO

Na przestrzeni ostatnich miesięcy proces przygotowywania Krajowego Planu Odbudowy w Polsce nie pozwalał na intensywne zaangażowanie i uwzględnienie głosu biznesu, ekspertów i społeczeństwa obywatelskiego. Informacje ujawniane przez przedstawicieli Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej oraz sposób przygotowywania KPO budziły przy tym niekiedy wątpliwości wyżej wymienionych środowisk, wyrażanych w ich oficjalnych stanowiskach. Najwięcej zadawanych pytań dotyczyło tego:

- Czy KPO skupi się jedynie na krótkookresowej stymulacji popytu przez inwestycje publiczne i prywatne, czy też przyczyni się również do realizacji reform strukturalnych oraz długookresowej poprawy konkurencyjności gospodarki?
- Czy inwestycje przewidywane przez KPO będą odpowiadały skali i tempu przemian zachodzących w UE, w tym w szczególności w obszarze niskoemisyjnej transformacji oraz cyfryzacji?
- Czy zostaną uwzględnione potrzeby szerokiego grona interesariuszy, pomimo dotychczas ograniczonego procesu konsultacji i małej transparentności procesu przygotowywania KPO?

Podobne zastrzeżenia były formułowane również w innych krajach UE w analizach odnoszących się do upublicznionych projektów KPO. Przykłady silnych i słabych stron dokumentów przygotowanych przez inne państwa zebrane w tabeli 2 mogą okazać się przydatne również w procesie przygotowania i oceny polskiego KPO, który zgodnie z zapowiedziami rządu powinien zostać opublikowany w najbliższym czasie.

Analiza dostępnych opracowań europejskich KPO pozwala zidentyfikować cztery główne, strukturalne wyzwania, na które warto zwrócić uwagę przy ocenie krajowego dokumentu:

- Wielu planom brakuje wyraźnej kwantyfikacji tego co – przy pomocy wydatkowanych środków – poszczególne państwa zamierzają osiągnąć, w tym tego w jaki sposób proponowane projekty przyczynią się do osiągnięcia celów klimatycznych na rok 2030 oraz założeń europejskiej agendy cyfrowej.
- Państwa w swoich planach – zarówno w zakresie polityki klimatycznej jak cyfrowej – koncentrują się na sektorze publicznym, a inne ze środków udostępnionych w ramach Funduszu Odbudowy i Rozwoju pragną silniej stymulować zmiany w sektorze prywatnym. Nieadekwatne zaadresowanie tego dylematu może mieć poważne konsekwencje długookresowe dla KPO rozumianego jako program reform strukturalnych mających nie tylko wspomóc wyjście z pandemii (Recovery) ale i budowę strategicznych przewag na przyszłość (Resilience).
- W części krajów teksty KPO nie zawierają reform strukturalnych uprawdopodobniających osiągnięcie przez nie celów strategicznych wskazywanych przez Komisję Europejską m.in. w zakresie klimatu, gospodarki cyfrowej, spójności społecznej i terytorialnej czy standardów governance.
- Sporo zastrzeżeń wobec opublikowanych KPO formułowano odnośnie procesu konsultacji społecznych, z naciskiem na jego kompletność i inkluzywność. Wobec późnego harmonogramu publikacji dokumentu w Polsce ten aspekt może okazać się szczególną piętą achillesową naszej strategii wobec kryzysu COVID19.

Tabela 2. Analiza opracowań wybranych, publicznie dostępnych Krajowych Planów Odbudowy.

Obszar KPO	Uwagi														
Wyzwania przekrojowe	Brak uwzględnienia w upublicznionej wersji KPO reform pozwalających na strukturalne zmiany w gospodarce (Czechy, Rumunia) Brak wewnętrznej spójności oraz zgodności pomiędzy priorytetami określonymi w KPO, a priorytetami zapisanymi w innych politykach (Czechy) Rozwijanie obszarów będących dotychczas przedmiotem finansowania w ramach już zaplanowanych projektów lub wieloletnich ram finansowych, co przekłada się na niewielką wartość dodaną i utrudnia realizację nadrzędnych celów KPO (Rumunia, Niemcy) Brak inwestycji skierowanych na spójność regionalną (Łotwa) Wyzwania związane z zapewnieniem dostępu do funduszy jak najbardziej zdywersyfikowanej grupie przedsiębiorstw (Czechy, Hiszpania) Wyzwania związane z brakiem transparentności: Wykluczenie regionów i miast z konsultacji społecznych oraz nie uwzględnianie ich potrzeb w procesie przygotowania KPO (opinia Europejskiego Komitetu Regionów oraz Rady Gmin i Regionów Europy) Brak uwzględnienia głosu organizacji pozarządowych i przedstawicieli regionów w konsultacjach publicznych (Słowacja, Czechy, Węgry)														
Projekty związane z klimatem (37% funduszy)	Część państw, w obrębie inwestycji związanych z klimatem, przeznacza środki jedynie na kilka wybranych priorytetów, wśród których dominują: Zrównoważony transport: Słowenia, Czechy Efektywność energetyczna: Bułgaria, Włochy Obszary priorytetowe w obrębie inwestycji związanych z klimatem w wybranych państwach UE zostały przedstawione w tabeli poniżej:														
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Państwo</th> <th>Obszary priorytetowe w obszarze ochrony klimatu</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Bułgaria</td> <td> Zielona Bułgaria – ok. 37% wszystkich środków, z czego ok. <u>66% funduszy przekazano na poprawę efektywności energetycznej</u> </td> </tr> <tr> <td>Czechy</td> <td> Infrastruktura i zielona transformacja – ok. 52% wszystkich funduszy, z czego najwięcej, bo ok. 30% środków, przeznaczonych na zapewnienie zrównoważonego i bezpiecznego transportu, 17% na promowanie inwestycji w przemyśle i biznesie, a 16% na renowację budynków i ochronę powietrza </td> </tr> <tr> <td>Niemcy</td> <td> Dekarbonizacja z wykorzystaniem wodoru – ok. 11,1% wszystkich funduszy Zrównoważony transport – ok. 22,6% wszystkich funduszy Poprawa efektywności energetycznej – ok. 9% wszystkich funduszy </td> </tr> <tr> <td>Rumunia</td> <td> Zielona transformacja i zmiany klimatu – 65% wszystkich funduszy. Większość środków z tego obszaru – 43% – przeznaczono na zrównoważony transport, 30% na projekty związane z zapobieganiem zmianom klimatu, 12% na gospodarkę wodno-ściekową i zazielenienie terenów. Pozostałe środki przeznaczone są na poprawę efektywności energetycznej (8%) i zieloną energię (7%) </td> </tr> <tr> <td>Słowacja</td> <td> Zielona Słowacja – ok. 32,5% wszystkich funduszy, z czego po 37% środków przeznaczonych kolejno na ekologiczną renowację budynków oraz modernizację kolei, 21% na dekarbonizację przemysłu i paliwa alternatywne, a ok. 5% na odnawialne źródła energii i sieci energetyczne </td> </tr> <tr> <td>Włochy</td> <td> Zielona transformacja – 31% wszystkich funduszy, z czego najwięcej środków – 42% – przeznaczono na poprawę efektywności energetycznej i renowację budynków, 26% na energię odnawialną, wodór i zrównoważony transport, 22% na ochronę terenów i zasobów wodnych i 10% na zielony biznes i gospodarkę o obiegu zamkniętym) </td> </tr> </tbody> </table>	Państwo	Obszary priorytetowe w obszarze ochrony klimatu	Bułgaria	Zielona Bułgaria – ok. 37% wszystkich środków, z czego ok. <u>66% funduszy przekazano na poprawę efektywności energetycznej</u>	Czechy	Infrastruktura i zielona transformacja – ok. 52% wszystkich funduszy, z czego najwięcej, bo ok. 30% środków, przeznaczonych na zapewnienie zrównoważonego i bezpiecznego transportu, 17% na promowanie inwestycji w przemyśle i biznesie, a 16% na renowację budynków i ochronę powietrza	Niemcy	Dekarbonizacja z wykorzystaniem wodoru – ok. 11,1% wszystkich funduszy Zrównoważony transport – ok. 22,6% wszystkich funduszy Poprawa efektywności energetycznej – ok. 9% wszystkich funduszy	Rumunia	Zielona transformacja i zmiany klimatu – 65% wszystkich funduszy. Większość środków z tego obszaru – 43% – przeznaczono na zrównoważony transport, 30% na projekty związane z zapobieganiem zmianom klimatu, 12% na gospodarkę wodno-ściekową i zazielenienie terenów. Pozostałe środki przeznaczone są na poprawę efektywności energetycznej (8%) i zieloną energię (7%)	Słowacja	Zielona Słowacja – ok. 32,5% wszystkich funduszy, z czego po 37% środków przeznaczonych kolejno na ekologiczną renowację budynków oraz modernizację kolei, 21% na dekarbonizację przemysłu i paliwa alternatywne, a ok. 5% na odnawialne źródła energii i sieci energetyczne	Włochy	Zielona transformacja – 31% wszystkich funduszy, z czego najwięcej środków – 42% – przeznaczono na poprawę efektywności energetycznej i renowację budynków, 26% na energię odnawialną, wodór i zrównoważony transport, 22% na ochronę terenów i zasobów wodnych i 10% na zielony biznes i gospodarkę o obiegu zamkniętym)
	Państwo	Obszary priorytetowe w obszarze ochrony klimatu													
	Bułgaria	Zielona Bułgaria – ok. 37% wszystkich środków, z czego ok. <u>66% funduszy przekazano na poprawę efektywności energetycznej</u>													
	Czechy	Infrastruktura i zielona transformacja – ok. 52% wszystkich funduszy, z czego najwięcej, bo ok. 30% środków, przeznaczonych na zapewnienie zrównoważonego i bezpiecznego transportu, 17% na promowanie inwestycji w przemyśle i biznesie, a 16% na renowację budynków i ochronę powietrza													
	Niemcy	Dekarbonizacja z wykorzystaniem wodoru – ok. 11,1% wszystkich funduszy Zrównoważony transport – ok. 22,6% wszystkich funduszy Poprawa efektywności energetycznej – ok. 9% wszystkich funduszy													
	Rumunia	Zielona transformacja i zmiany klimatu – 65% wszystkich funduszy. Większość środków z tego obszaru – 43% – przeznaczono na zrównoważony transport, 30% na projekty związane z zapobieganiem zmianom klimatu, 12% na gospodarkę wodno-ściekową i zazielenienie terenów. Pozostałe środki przeznaczone są na poprawę efektywności energetycznej (8%) i zieloną energię (7%)													
	Słowacja	Zielona Słowacja – ok. 32,5% wszystkich funduszy, z czego po 37% środków przeznaczonych kolejno na ekologiczną renowację budynków oraz modernizację kolei, 21% na dekarbonizację przemysłu i paliwa alternatywne, a ok. 5% na odnawialne źródła energii i sieci energetyczne													
Włochy	Zielona transformacja – 31% wszystkich funduszy, z czego najwięcej środków – 42% – przeznaczono na poprawę efektywności energetycznej i renowację budynków, 26% na energię odnawialną, wodór i zrównoważony transport, 22% na ochronę terenów i zasobów wodnych i 10% na zielony biznes i gospodarkę o obiegu zamkniętym)														
Cyfrowa transformacja (20% funduszy)	Różne strategie wydatkowania funduszy: Część państw w obrębie transformacji cyfrowej kładzie nacisk przede wszystkim na wsparcie działań umożliwiających cyfryzację administracji publicznej (Czechy, Portugalia, Słowenia) Część państw w obrębie transformacji cyfrowej kładzie nacisk przede wszystkim na wsparcie działań umożliwiających cyfryzację przedsiębiorstw (Litwa, Włochy) Hiszpania przeznaczyła 17,1% wszystkich funduszy na cele związane z modernizacją i cyfryzacją przemysłu i MŚP														
	Przygotowanie i opublikowanie pierwszej wersji KPO we wczesnym terminie daje szansę na realną rewizję planu oraz przeprowadzenie konsultacji wraz z zaproponowaniem kolejnej wersji dokumentu (Czechy – kolejna wersja pod koniec lutego 2021; Rumunia – kolejna wersja w lutym 2021) Opublikowanie w formie online najważniejszych wniosków z przeprowadzonych konsultacji (Litwa) pozwala na zwiększenie transparentności procesu Organizacja konsultacji w formie tematycznych spotkań w ramach okrągłych stołów, pozwalających na uwzględnienie głosu szerokiego grona interesariuszy (Czechy)														
Konsultacje (dobre praktyki)															

Źródło: opracowanie własne WiseEuropa z wykorzystaniem źródeł uwzględnionych w hipertłaczach.

Tabela 3. Przykłady obszarów priorytetowych zawartych w KPO wybranych państw UE.

Państwo	Obszary priorytetowe
<u>Bułgaria</u>	1. <i>Innowacyjna Bułgaria</i> – zwiększenie konkurencyjności gospodarki (20% funduszy) 2. <i>Zielona Bułgaria</i> – zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi, działania przyjazne środowisku (37% wszystkich środków, z czego ok. 66% wszystkich funduszy przeznaczono na poprawę efektywności energetycznej) 3. <i>Połączona Bułgaria</i> – poprawa transportu oraz łączności cyfrowej, promowanie rozwoju lokalnego (22% wszystkich funduszy) 4. <i>Sprawiedliwa Bułgaria</i> – uwzględnienie wrażliwych grup, budowanie wspólnego dobrobytu (21% środków)
<u>Czechy</u>	1. <i>Cyfrowa transformacja</i> (ok. 11% wszystkich funduszy) 2. <i>Infrastruktura i zielona transformacja</i> (ok. 52% wszystkich funduszy, z czego ok. 30% środków, przeznaczonych na zapewnienie zrównoważonego i bezpiecznego transportu, 17% na promowanie inwestycji w przemyśle i biznesie oraz 16% na renowację budynków i ochronę powietrza) 3. <i>Edukacja i rynek pracy</i> (ok. 10% wszystkich funduszy) 4. <i>Instytucje, regulacje i wsparcie biznesowe w odpowiedzi na Covid-19</i> (ok. 14% wszystkich funduszy) 5. <i>Badania, rozwój i innowacje</i> (ok. 6% wszystkich funduszy) 6. <i>Zdrowie i odporność ludności</i> (ok. 7% wszystkich funduszy)
<u>Niemcy</u>	1. <i>Strategia dotycząca polityki klimatycznej i transformacji energetycznej</i> • Dekarbonizacja z wykorzystaniem wodoru (ok. 11,1% wszystkich funduszy) • Zrównoważony transport (ok. 22,6% wszystkich funduszy) • Zrównoważone renowacje (w tym poprawa efektywności energetycznej) (ok. 9% wszystkich funduszy) 2. <i>Cyfryzacja gospodarki i infrastruktury</i> • Dane jako surowiec przyszłości (9,6% funduszy) • Cyfryzacja gospodarki (10,7% funduszy) 3. <i>Digitalizacja edukacji</i> (4,9% środków) 4. <i>Wzmocnienie integracji społecznej</i> (4,7% funduszy) 5. <i>Wzmocnienie odporności pandemicznej systemu opieki zdrowotnej</i> (15,36% funduszy) 6. <i>Nowoczesna administracja publiczna i redukcja barier dla inwestycji</i> (11,9% środków)
<u>Rumunia</u>	1. <i>Zielona transformacja i zmiany klimatu</i> (65% wszystkich funduszy. Większość środków z tego obszaru (43%) przeznaczono na zrównoważony transport, 30% na projekty związane z zapobieganiem zmianom klimatu, 12% na gospodarkę wodno-ściekową, zazielenienie terenów. Pozostałe środki przeznaczone są na poprawę efektywności energetycznej (8%) i zieloną energię (7%)) 2. <i>Usługi publiczne i rozwój miast</i> (20% wszystkich środków, nacisk na poprawę jakości usług publicznych zwłaszcza w zakresie zdrowia i edukacji oraz ich poprawa na poziomie lokalnym) 3. <i>Konkurencyjność gospodarcza, cyfryzacja i odporność</i> (15% wszystkich środków, nacisk na zwiększenie konkurencyjności otoczenia biznesowego poprzez cyfryzację, zwiększenie odporności Rumunii w dziedzinie bezpieczeństwa cybernetycznego, kryzysów zdrowotnych i żywnościowych)
<u>Słowacja</u>	1. <i>Zielona Słowacja</i> (ok. 32,5% funduszy, z czego po 37% środków przeznaczonych kolejno na ekologiczną renowację budynków oraz modernizację kolei, 21% na dekarbonizację przemysłu i paliwa alternatywne, a ok. 5% na odnawialne źródła energii i sieci energetyczne) 2. <i>Lepsza edukacja dla wszystkich</i> (ok. 14,5% funduszy) 3. <i>Konkurencyjna i innowacyjna Słowacja</i> (ok. 12% funduszy) 4. <i>Zdrowe życie dla każdego</i> (ok. 25% funduszy) 5. <i>Sprawne państwo i cyfryzacja</i> (ok. 16% funduszy)
<u>Włochy</u>	1. <i>Cyfryzacja, innowacje, konkurencyjność i kultura</i> (21% funduszy) 2. <i>Zielona transformacja</i> (31% funduszy, z czego najwięcej środków – 42% – przeznaczone na poprawę efektywności energetycznej i renowację budynków, 26% na energię odnawialną, wodór i zrównoważony transport, 22% na ochronę terenów i zasobów wodnych i 10% na zielony biznes i gospodarkę o obiegu zamkniętym) 3. <i>Infrastruktura dla zrównoważonego transportu</i> (14% wszystkich funduszy, z czego 57,3% przeznaczonych na cyfryzację, innowacje i bezpieczeństwo w administracji publicznej, 25,4% na cyfryzację, innowacyjność i konkurencyjność systemu produkcyjnego, a 17,3% na turystykę i kulturę 4.0) 4. <i>Edukacja i badania</i> (13% funduszy) 5. <i>Integracja i spójność</i> (12% funduszy) 6. <i>Zdrowie</i> (9% funduszy)

Źródło: opracowanie własne WiseEuropa z wykorzystaniem źródeł uwzględnionych w hiperłączach.

Dostępne projekty KPO wskazują na dużą koncentrację tematyczną. W znacznej mierze wynika to z realizacji ogólnoeuropejskich założeń dot. KPO i związanych z nimi wymogów, w tym konieczności przeznaczenia 37% wszystkich środków na niskoemisyjną transformację gospodarki i 20% na cyfryzację. Planowane wydatki w ramach tych obszarów, a także pozostałe fundusze mogą być rozdystrybuowane zgodnie z celami i priorytetami określonymi przez poszczególne kraje UE (Tabela 3). Komisja Europejska zaznacza jednak, że przy identyfikacji i określaniu skali wsparcia danych priorytetów, państwa powinny kierować się zaleceniami przedstawionymi w Semestrze Europejskim. W tym kontekście, zapowiadane przez przedstawicieli rządów priorytetyzowanie w ramach KPO kapitałochłonnych obszarów transformacji – w tym m. in. wsparcie umożliwiające termomodernizację budynków czy rozwój energetyki wiatrowej, wpisują się w trendy ogólnoeuropejskie.

Kontakt

Zofia Wetmańska
Analityczka WiseEuropa
zofia.wetmanska@wise-europa.eu

Aleksandra Ziębka
Kierownik ds. Komunikacji i PR
aleksandra.ziebka@wise-europa.eu

Fundacja WiseEuropa

WiseEuropa to niezależny think-tank, specjalizujący się w makroekonomii, polityce gospodarczej, europejskiej i zagranicznej.

Misją WiseEuropa jest poprawa jakości polityki krajowej i europejskiej oraz środowiska gospodarczego przez oparcie ich na rzetelnych analizach ekonomicznych i instytucjonalnych, niezależnych badaniach oraz ocenach oddziaływania polityki na gospodarkę. Instytut angażuje obywateli, przedsiębiorców, ekspertów oraz twórców polityk publicznych z kraju i zagranicą we wspólną refleksję na temat modernizacji Polski i Europy oraz ich roli w świecie. Celem WiseEuropa jest działanie na rzecz aktywnej i zaangażowanej roli Polski w otwartym, zrównoważonym, demokratycznym rozwoju Europy. W centrum działalności WiseEuropa jest pobudzanie i inspirowanie debaty publicznej na temat przyszłości Polski i Europy.

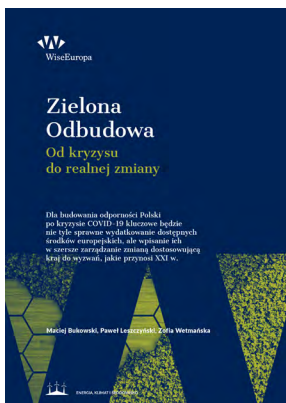
www.wise-europa.eu

Analizy WiseEuropa dot. odbudowy gospodarki po pandemii COVID-19

Rola banków w zielonej odbudowie gospodarki po pandemii COVID-19

<http://wise-europa.eu/2021/01/18/rola-bankow-w-zielonej-odbudowie-gospodarki-po-pandemii-covid-19-wiseeuropa-insight-dla-santander-bank-polska/>

Zielona Odbudowa. Od kryzysu do realnej zmiany

<http://wise-europa.eu/2020/11/09/zielona-odbudowa-od-kryzysu-do-realnej-zmiany-2/>

Orzeł z popiołów. Gospodarka po COVID-19

<http://wise-europa.eu/2020/04/28/jak-wyprowadzic-gospodarke-polski-na-prosta-po-epidemii-covid-19-o-covid-19/>

Polish Sustainable Recovery Monitor

<http://wise-europa.eu/en/polish-sustainable-recovery-monitor-2/>

Energy Policy Tracker

<https://www.energypolicytracker.org/country/poland>